

ન્યુ ગાલા અસાઇનમેન્ડ 2022

સોલ્યુશન

ધોરણ - 10 સંસ્કૃત

Question Paper – 4

વિભાગ - C

अधोदत्तस्य नाट्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवाद कुरुत - (कोऽपि
एकः) (४)

(नीचे आपेला नाट्यखण्डनो गुजराती भाषामાં अनुवाद

કરો.) (ગમે તે એક)

24. धृतराष्ट्रः एहि एहि पुत्र !

घटोत्कचः अहो कल्याणः खलु अत्रभवान्। कल्याणानां

प्रसूतिं पितामहमाह भगवान् चक्रायुधः।

धृतराष्ट्रः (आसनात् उत्थाय) किमाज्ञापयति भगवान् चक्रायुधः।

घटोत्कचः न न न। आसनस्थेन एव भवता श्रोतव्यो जनार्दनस्य
सन्देशः।

धृतराष्ट्रः यदाज्ञापयति भगवान् चक्रायुधः। (उपविशति।)

धृतराष्ट्र = आव, आव, पुत्र !

धटोत्कच = अह, आपशी कल्याणकारी છે. ભગવान ચકપાણિ

(શ્રીકૃષ્ણ) કલ્યાણરૂપ વસ્તુઓના ઉદ્ઘોષણાના આપ

પિતામહને કહ્યું છે

धृતराष्ट्र = (આસન પરથી ઉठીને) ભગવાન ચકધારીએ (શ્રીકૃષ્ણ)

(મારે માટે) શો આદેશ આપ્યો છે ?
ધરોત્કય = ના, ના, ના. આસન પર બેઠેલા જ આપે શ્રીકૃષ્ણનો
સંદેશ સાંભળવો જોઈએ.
ધૂતરાજ્ઞ = જેવી ભગવાન ચક્ધારી(શ્રીકૃષ્ણ)ની આર્તા. (બેસી
જાય છે.

**25. चाणक्यः भोः श्रेष्ठिन्। चन्द्रगुप्तस्य राज्ये अपरिग्रहः
छलानाम्। तत् समर्पयितव्यः राक्षसस्य गृहजनः।
अच्छलेन भवितव्यम् भवता।**

**चन्द्रनदासः आर्य! ननु विज्ञापयामि, तस्मिन् समये आसीत् मम
गृहे अमात्यराक्षसस्य गृहजनः।**

चाणक्यः अथ इदार्णी क्व गतः।

चन्द्रनदासः न जानामि कुत्र गतः।

ચાણક્ય = હે શેઠ ! ચંદ્રગુપ્તના રાજ્યમાં છળને સ્થાન નથી. તો
રાક્ષસ ના પરિવારને સોંપી દો અને આપ દોષરહિત
થઈ જાઓ.

ચંદનદાસ = શ્રીમાન ! ખરેખર હું વિનંતી કરું છું કે તે સમયે મારે ઘેર
અમાત્ય રાક્ષસનો પરિવાર હતો.

ચાણક્ય = હવે અત્યારે ક્યાં ગયાં ?

ચંદનદાસ = ક્યાં ગયાં એ હું જાણતો નથી .

**26. पुनीतः - द्वितीयं कार्यं तु कर्तव्यस्य निर्वाहः। दुर्घटनाग्रस्तः
जनः सद्यः एव औषधालयश्रितः करणीयः भवति
येन तस्य उचितः उपचारः स्यात्। तत्र सङ्गत्य
कदाचित् तस्मै रक्तस्य आवश्यकता भवति चेत्,
स्वकीयं रक्तमपि तस्मै दातव्यं भवति। तस्य परिवारे
सूचना दातव्या भवति येन तस्य परिवारजनः
ओषधालयमागत्य तस्य विशेषः सहायो भवेत्।
दुर्घटनायाः साक्षिणः मनुष्यस्य एतादृशं कर्तव्यम् सर्वः**

મનુષ્યૈः અસ્ય કર્તવ્યસ્ય નિર્વાહઃ કરણીયઃ એવ।

સુનીતઃ- તૃતીયં કાર્ય કિમસ્તિ, યત્ ઘટનાયાઃ સાક્ષી મનુષ્યઃ
આચરેત्?

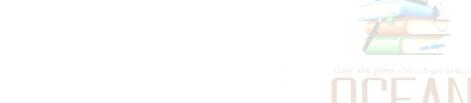
પુનીત - બીજું કાર્ય તો છે કર્તવ્યનું પાલન. દુર્ઘટનાથી ઘવાયેલા
માણસને તરત જ દવાખાને પહોંચાડવાનો હોથ છે, જેથી તેની
યોગ્ય સારવાર થાય. ત્યાં જઈને ક્યારેક તેને જો લોહીની જરૂર
હોથ તો તેને પોતાનું લોહી પણ આપવાનું હોથ છે. તેના
પરિવારને સૂચના આપવાની હોથ છે, જેથી તેના પરિવારના

લોકો દવાખાને આવીને તેના ખાસ સહાયક બની શકે.

દુર્ઘટનાના સાક્ષી મનુષ્યનું આવું કર્તવ્ય છે. બધા માણસોએ
આ કર્તવ્ય બજાવવાનું જ હોય છે.

સુનીત - ત્રીજું કાર્ય શું છે, જે ઘટનાના સાક્ષી બનેલા માણસે કરવું
જોઈએ ?

अधोदत्तानि वाक्यानि कः वदति इति लिखत - (कौं अपि द्वौ) (2)
(नीचे आपेलां वाक्यो क्रेण बोले छ ते लघो :) (गमे ते वे)

27. प्रथमं कार्यम् अस्ति दुःखानुभूतिः।

28. अहं पृष्ठतः प्रविशामि।

29. किमाज्ञापयति भगवान् चक्रायुधः।

'अ'

'ब'

(1) धृतराष्ट्रः

(2) पुनीतः

(3) शण्डिल्यः

(4) सुनीतः

અધોક્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ ગુર્જરભાષાયાં લિખતઃ (કૌં અપિ દૌ)

(4)

(નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો :) (ગમે તે બે)

30. ક્યા મનુષ્યની પશુમાં ગણના થાય છે ?

► કોઈ બુદ્ધિમાન મનુષ્ય પણ જો દુર્ઘટનાના સ્થળથી દૂર ભાગી જાય તો
તે મનુષ્યની ગણના પશુઓમાં થાય છે.

31. પઠનનો અર્થ કોણ ક્યારે સમજુ શકે છે?

► જે લોકો પાઠને ભણી ગયા હોય તેવો પણ સમય આવ્યે ભણવાના
અર્થને સમજુ શકે છે.

32. ચાણક્ય ચંદનદાસને કઈ રીતે ભય બતાવે છે?

► ચંદનદાસ ચાણક્યને કહે છે, કે એક સમયે મારા ઘરમાં અમાત્ય રાક્ષસનો પરિવાર રહેતો હતો. હવે નથી ચાણક્ય પૂછે છે કે હવે તે બધા ક્યાં ગયા? ચંદનદાસ જણાવે છે કે ક્યાં ગયા તે હું જણાતો નથી. ચાણક્ય ચંદનદાસને કહે છે કે રાજવિરોધીઓને રાજ ચંદ્રગુપ્ત અત્યંત ઉગ્ર દંડ આપે છે. આમ કહી ચાણક્ય ચંદનદાસ ને ભય બતાવે છે.

□ અધોદત્તયોઃ વિષયયોઃ ઉપરિ સંક્ષોપેણ ટિપ્પણી લિખતઃ (કૌં અપિ
દૌ)

(4) (નીચે આપેલા વિષય ઉપર દ્રુત નોંધ લખો:) (ગમે તે બે)

33. સાક્ષિભૂત મનુષ્યનું દ્વિતીય કર્તવ્ય

► સાક્ષિભૂત મનુષ્યનું દ્વિતીય કર્તવ્ય તો છે કર્તવ્યનું પાલન.

દુર્ઘટનાથી ઘવાયેલા માણસને તરત જ દવાખાને પહોંચાડવાનો
હોય છે, જેશી તેની યોગ્ય સારવાર થાય. ત્યાં જઈને ક્યારેક તેને જે
લોહીની જરૂર હોય તો તેને પોતાનું લોહી પણ આપવાનું હોય છે.

તેના પરિવારને સ્વ્યામી આપવાની હોય છે, જેથી તેના
પરિવારના લોકો દવાખાને આવીને તેના ખાસ સહાયક બની
શકે. દુર્ઘટનાના સાક્ષી મનુષ્યનું આવું કર્તવ્ય છે. બધા
માણસોએ આ કર્તવ્ય બજાવવાનું જ હોય છે.

34. કુરુકુણનો દીપક અભિમન્યુ:

► કુરુકુણના અત્યંત તેજસ્વી દીપકરૂપ અને યદુકુણના અંકુરરૂપ અભિમન્યુ શ્રીકૃષ્ણાની બહેન સુભદ્રા અને શ્રેષ્ઠ ધનુર્ધર અર્જુનનો પુત્ર હતો. મહાભારતના યુદ્ધમાં તેણે પોતાનું શૌર્ય પ્રદર્શિત કરીને વીરગતિ પ્રાપ્ત કરી હતી. મહાકવિ ભાસરચિત એકાંકી રૂપક 'દુતઘટોત્કચમ' માંથી લેવાયેલા નાટ્યાંશ 'જનાર્દનસ્ય પરિવમ:
સન્દેશः' માં અભિમન્યુના પાત્રનો ઉલ્લેખ આવે છે. શ્રીકૃષ્ણ તેના મામા હતા. ઈતાં કુરુક્ષેત્રના મહાભારતનાં યુદ્ધમાં કૌરવોએ

અન્યાયથી અભિમન્યુનો વધ કર્યો હતો. અભિમન્યુના મૃત્યુથી
શોકસંતપ્ત થવેલો અજૂન તેનો વધ કરનારનો નાશ કરવાનો
સંકલ્પ કરે છે.

35. પરિવ્રાજક:

આ શબ્દો પરિ + ક્રજ ઉપરથી બનેલો છે. પોતાના સર્વસ્વનો ત્યાગ કરી પ્રવર્જયા ગૃહણ કરનાર સંન્યાસી આશ્રમમાં પ્રવેશ કરનાર વ્યક્તિને પરિવ્રાજક સંન્યાસી કહેવામાં આવે છે. તે પોતાના પરિવારજનો ત્યાગ કરી, સંસારના કાર્યોમાંથી નિવૃત્તિ લઈને ભાવ ભક્તિ અને તશીર્યમાં જીવન ગાળે છે. ગુરુના રૂપમાં તે શિષ્યોને જીવનનો સાચો બોધ આપે છે. તે લોકોને વિદ્યાનું મહત્વ અને સમયનો સદુપયોગ સમજાવે છે.

કોષ્ઠગતપદાનિ પ્રયુજ્ય સંસ્કૃતવાક્યાનિ રચયત - (કૌ
અપિ દૌ) (2)

(ક્રૈસમાં આપેલાં પદોનો ઉપયોગ કરી સંસ્કૃત વાક્યો

બનાવો :) (ગમે ત બે)

36. અચેતન પદાર્થો તેમ જ રહે છે.

(અચેતન પદાર્થ તથેવ સ્થા)

► અચેતન પદાર્થ તથેવ અસ્થિ।

37. શાંદિલ્ય! ડરવાની જરૂર નથી.

OCEAN
કલાસીસ

(શાંણડિલ્ય ન (કર્મની વિધ્યર્થકૃદંત)

➤ **શાંણડિલ્ય ન ભિયતી।**

38. શ્રીકૃષ્ણનો સંદેશ સાંભળવો જોઈએ.

(જનાર્દન સન્દેશ શ્રુ. વિ + કૃ.)

➤ **જનાર્દન સન્દેશ શ્રુતી ચઃ।**

OCEAN
કલાસીસ

OCEAN
કલાસીસ

OCEAN
કલાસીસ

OCEAN
કલાસીસ

OCEAN
કલાસીસ

બેન્ફિલ્ડ કોર્પોરેશન પ્રદાન કરું છે

Thanks

For watching